

Aanzet tot een nota Kunst en Cultuur Hillegom

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Waarom een nieuwe nota kunst en cultuur?	2
2. Wat is het maatschappelijk belang van kunst en cultuur?	2
3. Wat willen we bereiken?	3
4. Wat gaan we daarvoor doen?	3
5. Welke beleidsterreinen en partijen betrekken we bij het ontwikkelen van het nieuwe cultuurbeleid?	5
6. Beschikbaar cultuurbudget	5
7. Tijdsplanning	6

1. Waarom een nieuwe nota kunst en cultuur?

In het Coalitieakkoord 2014-2018 is de volgende tekst opgenomen over kunst en cultuur: "Cultuur verbindt en maakt ons dorp aantrekkelijk voor bewoners en toeristen en heeft een toegevoegde economische waarde. Kunsteducatie en het deelnemen aan sociaal-culturele activiteiten wordt gestimuleerd. Daarnaast maakt kunst onderdeel uit van herinrichting- en bouwplannen. Cultuurhistorische waarden in Hillegom zoals oude bollenschuren, monumenten etc. worden beschermd. Ook hier willen wij de drempel voor het aanvragen en organiseren van activiteiten zo laag mogelijk maken."

Het cultuurbeleid van de gemeente Hillegom is niet meer actueel. Wij menen dat kunst en cultuur een onmisbare rol vervullen bij het creëren van een aangenaam leefklimaat in onze samenleving. Om deze reden is het belangrijk om weer richting en invulling te geven aan het kunst- en cultuurbeleid in onze gemeente. Onze ambities op dit gebied gaan we vormgeven in de nieuwe nota Kunst en Cultuur (hierna te noemen Cultuurnota) voor de jaren 2017 – 2020.¹

2. Wat is het maatschappelijk belang van kunst en cultuur?

Cultuur is een breed begrip. Het verwijst naar alle uitingen, producten en activiteiten op het brede gebied van de kunsten (zoals architectuur, beeldende kunst en vormgeving, film, letteren, podiumkunsten en cross-overs tussen deze disciplines) en het erfgoed (zoals archieven, archeologie, historische collecties, monumenten en immaterieel erfgoed). Daarnaast verwijst het naar de mensen en instituties die zich daarmee bezighouden.

Kunst en cultuur geven uitdrukking aan de identiteit van een gemeente en haar inwoners en dragen bij aan de sociale cohesie. Zij zijn een sterk middel om maatschappelijke deelname en gemeenschapszin te bevorderen en mensen met elkaar in verbinding te brengen.

Cultuur versterkt de economische ontwikkeling van een gemeente als aantrekkelijke vestigingsplaats en als toeristische bestemming. Zij draagt namelijk bij aan de beleving van de leefomgeving en geeft kleur aan een gemeente of wijk. Cultuur zorgt voor een uitstraling waar een gemeenschap trots op is, zodat een plaats zich kan onderscheiden van een andere. Cultuur brengt levendigheid en bestedingen met zich mee (bijvoorbeeld: mensen gaan voorafgaand aan een voorstelling uit eten of praten na in een café).

Een aantrekkelijk kunst- en cultuurklimaat biedt inwoners mogelijkheden voor persoonlijke groei. Het geeft mogelijkheden tot talentontwikkeling, impulsen voor creatieve innovatie en vernieuwing. Daarnaast draagt cultuureducatie bij aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren: het is een middel tot expressie, persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke betrokkenheid. Cultuureducatie heeft ook een positieve invloed op leren. Kinderen die bijvoorbeeld een muziekinstrument bespelen, hebben minder moeite met lezen en kunnen beter luisteren.

Cultuur brengt mensen in verbinding met het verleden en draagt zo bij aan het behoud en de ontwikkeling van ons cultureel historisch erfgoed.

Cultuur kan bijdragen aan het oplossen van complexe maatschappelijke vraagstukken, bijvoorbeeld op het gebied van zorg, krimp of vergrijzing. Uit onderzoek komt naar voren dat mensen die actief of passief deelnemen aan culturele activiteiten zich gelukkiger voelen en gezonder zijn, zowel mentaal als fysiek en dat kunst en cultuur een positieve invloed hebben op de gezondheid en genezing van patiënten. Cultuur en cultuureducatie kunnen ingezet worden ten behoeve van participatie. Denk bijvoorbeeld aan zinvolle dagbesteding, scholing en vrijwilligerswerk.

---

¹ Gelijktijdig vindt een verkenning plaats van het (toekomstige) gebruik van het gebouw van de Kulturele Raad/Het Raam. Hierover wordt afzonderlijk gerapporteerd aan de gemeenteraad.

Tenslotte bieden kunst en cultuur plezier. Zij vormen een ontsnapping uit de werkelijkheid, zetten aan tot nadenken, verwondering en genieten. Kortom: kunst en cultuur spelen een onmisbare rol bij het creëren van een aangenaam leefklimaat.

3. Wat willen we bereiken?

Wij willen met het nieuwe cultuurbeleid zoveel mogelijk inwoners bereiken die kunnen deelnemen aan culturele activiteiten, zowel actief als passief, of als professional of amateur.

Dit houdt in:

- kennis en waardering voor kunst- en erfgoededucatie onder de inwoners van Hillegom vergroten;
- een toename van cultuurparticipatie van de inwoners bewerkstelligen;
- de efficiency en professionaliteit van de kunst- en cultuursector bevorderen;
- de zichtbaarheid van culturele uitingen vergroten.

De rol van de gemeente Hillegom is vooral regisserend, faciliterend en verbindend, met een invulling die past bij de omvang van onze gemeente. Dit betekent dat de gemeente initiatieven voor culturele activiteiten en evenementen wil aanjagen. De invulling en uitvoering van deze initiatieven liggen bij de culturele instanties. Wij verwachten dat hierdoor aanbod en kwaliteit zoveel mogelijk worden vergroot. Daarnaast wil de gemeente verschillende culturele en maatschappelijke instanties met elkaar in verbinding brengen om zo verregaande samenwerking te stimuleren.

4. Wat gaan we daarvoor doen?

Wij menen dat er kansen liggen op het gebied van samenwerking tussen de culturele instellingen, het onderwijs, partners in het maatschappelijke veld/zorg en ondernemers. Daarom willen we de komende jaren vooral inzetten op het stimuleren van samenwerking en het leggen van dwarsverbanden. Samenwerking op basis van eigen initiatief, kracht en kwaliteit.

Wij verwachten dat hierdoor kennis kan worden gedeeld en vraag en aanbod van activiteiten meer op elkaar kunnen worden afgestemd. Hierdoor kan de diversiteit van het culturele aanbod worden vergroot. Wij verwachten dat de instellingen/verenigingen en ondernemers voldoende cultureel ondernemend zijn.

Ter voorbereiding op de nieuwe cultuurnota hebben in november 2015 twee brainstormsessies met het culturele veld plaatsgevonden en wordt hierbij het Burgerpanel via een enquête betrokken. In juni 2016 wordt nogmaals een bijeenkomst voor het culturele veld in brede zin georganiseerd om mee te praten over de concept-cultuurnota. In december 2016 wordt de definitieve cultuurnota voorgelegd aan de gemeenteraad (zie hiervoor de tijdsplanning).

Er is een aantal uitgangspunten waarmee we bovengenoemde doelstellingen kunnen realiseren:

Subsidiebeleid

Subsidies worden verleend aan verschillende culturele instellingen met als doel de culturele participatie te vergroten. In 2015 is het subsidiebeleid geëvalueerd en zijn in het rapport 'Evaluatie subsidiebeleid Hillegom' enkele aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zullen we, zoveel als mogelijk, meenemen bij het nieuwe cultuurbeleid. Dit betekent dat we met ingang van 2018 aan de subsidieverlening concrete op prestatiegerichte resultaten willen verbinden, waardoor zichtbaar wordt welke maatschappelijke waarde (bijv. sociale duurzaamheid) de subsidie heeft voor onze samenleving. Hiervoor gaan we dit jaar in overleg met de gesubsidieerde instellingen, waaronder de bibliotheek en de muziekschool.

Verder wordt (eind) 2016 een voorstel voor een nieuwe subsidieregeling aan de raad voorgelegd.

Nieuwe activiteiten

We willen nieuwe activiteiten mogelijk maken en initiatieven stimuleren door krachten te bundelen en dwarsverbanden te leggen. Daarom zijn de doelstellingen voor de komende beleidsperiode samenwerking én verbinding tussen de culturele instellingen/verenigingen, het onderwijs, maatschappelijke partners/zorg en ondernemers.

Uitgangspunt is dat deze nieuwe activiteiten worden gerealiseerd door herschikking van de gelden binnen het bestaande cultuurbudget.

Hierbij wordt gedacht aan:

- Kunstroute: we willen een wandel en/of fietsroute ontwikkelen langs ons cultuurhistorisch erfgoed, de kunstwerken en kunstgalerieën. Hiervoor ligt het initiatief en de uitvoering bij de culturele instellingen en ondernemers.

De gemeente Hillegom vervult een faciliterende rol door het verlenen van subsidie en enkele kaders mee te geven.

- Cultureel evenement: we willen jaarlijks een groot cultureel evenement mogelijk maken, waarbij jong en oud kunnen kennismaken met een breed aanbod van diverse kunstzinnige disciplines, waaronder muziek, zang, dans, theater, kunst, literatuur/poëzie en erfgoed aan bod komen. De organisatie hiervan is een gezamenlijk initiatief van meerdere culturele instellingen samen. Hierbij worden onder meer ondernemers, de horeca, het marketingplatform, de muziekschool, de bibliotheek en de Culturele Raad (Het Raam) betrokken. Deze jaarlijkse activiteit trekt inwoners en daarnaast onder meer kunstenaars, bezoekers van buiten onze gemeente en toeristen aan.

De gemeente Hillegom vervult een faciliterende rol door het verlenen van subsidie.

- Cultureel Café: voor het bevorderen van ontmoeting, samenwerking en interactie tussen de culturele instellingen in Hillegom kan in beginsel twee tot vier maal per jaar een Cultureel Café worden georganiseerd. Hierdoor wordt aan het culturele veld de mogelijkheid geboden om elkaar te ontmoeten en informatie uit te wisselen. De (wisselende) ontmoetingsplek kan bijvoorbeeld in: Het Raam, het gebouw van Fioretti, de muziekschool of de bibliotheek. Hiervoor zijn afspraken nodig tussen de culturele instellingen. Het Raam, de bibliotheek en/of muziekschool kan voor de organisatie van het café een initiërende rol spelen. Er kan samenwerking worden gezocht met de Marketing Platform Hillegom en de Stichting Welzijn Hillegom.

De gemeente Hillegom vervult een faciliterende rol door het verlenen van subsidie.

- Centrale cultuuragenda: we willen een centrale cultuuragenda (digitaal en fysiek) ontwikkelen voor het culturele aanbod in Hillegom. Gedacht wordt aan een dynamisch document voor en door de cultuursector. De cultuuragenda kan worden geplaatst op de website van de gemeente Hillegom. Verder sluiten we zo mogelijk aan bij het Marketing Platform Hillegom en Hillegom Online.

Verder kan de cultuuragenda maandelijks worden geplaatst in een lokaal nieuwsblad, zodat de inwoners een overzicht hebben van alle culturele activiteiten/evenementen in Hillegom. Hiervoor is overleg gevoerd met de culturele instellingen. Samenwerking wordt gezocht met de Marketing Platform Hillegom.

Cultuur verbinden met andere beleidsvelden

Cultuur heeft raakvlakken met andere beleidsvelden, zoals Economie & Toerisme, Zorg & Welzijn, Monumentenzorg/cultuurhistorisch erfgoed en Ruimtelijke Ordening. We gaan cultuur verbinden door meer integraal samen te werken met eerdergenoemde beleidsterreinen.

Financiering van kunstwerken in de openbare buitenruimte

We willen een aanvaardbare structurele oplossing voor de financiering van kunstwerken in de

openbare buitenruimte. De wijze waarop de kunstwerken worden gefinancierd, kan worden gekoppeld aan de investeringen die worden verricht voor nieuwbouwprojecten, de uitvoering van werken, projecten of de ontwikkeling van een gebied. Hiervoor wordt de huidige percentageregeling (1%-regeling) voor de financiering van kunstwerken aangescherpt, in overleg met de afdeling Financiën en de Projectorganisatie.

Voortzetting van cultuurprojecten met Holland Rijnland

- Cultuureducatie: wij willen dat de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren wordt bevorderd en de kennis van en de belangstelling voor cultuur wordt vergroot door cultuureducatie. Zij komen hierdoor op jonge leeftijd in aanraking met verschillende vormen van cultuur, zoals theater, literatuur, beeldende kunst, foto en film, muziek, dans en podiumkunsten. Hiervoor willen wij deelname aan de rijksregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' voortzetten voor de komende beleidsperiode. Holland Rijnland neemt hierin het initiatief en komt met een voorstel voor een intentieverklaring voor de deelnemende gemeenten in Holland Rijnland-verband.
- Cultuurnetwerkers: sinds 2009 zijn er twee cultuurnetwerkers actief die activiteiten in het kader van de subsidieregeling 'Cultuureducatie met kwaliteit' ondersteunen en een efficiënte netwerkstructuur voor cultuurparticipatie en -educatie in Holland Rijnland bevorderen. De subsidieregeling voor de cultuurnetwerkers loopt tot en met 31 december 2016. Mogelijk wordt de subsidieregeling voortgezet voor de periode na 2016. Holland Rijnland neemt hierin het initiatief richting de provincie.

5. Welke beleidsterreinen en partijen betrekken we bij het ontwikkelen van het nieuwe cultuurbeleid?

Wij willen dat het nieuwe kunst- en cultuurbeleid op een integrale en interactieve wijze tot stand komt. Integraal wil zeggen dat er dwarsverbanden zijn gelegd met andere beleidsterreinen. Interactief houdt in dat diverse belanghebbende partijen bij de totstandkoming van de cultuurnota zijn betrokken en hebben meegepraat (waaronder vertegenwoordigers van culturele verenigingen/instellingen, directies en cultuurcoördinatoren van het primair en voortgezet onderwijs en vertegenwoordigers uit het maatschappelijke veld). Er vindt afstemming plaats met verwante beleidsterreinen, zoals Zorg/Welzijn, Economie & Toerisme en Ruimtelijke Ordening.

Verder is het van belang dat wij op de hoogte blijven van landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van cultuur via de websites en/of contactpersonen van:

- Rijksoverheid (Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen)
- Provincie
- Holland Rijnland
- HLT

6. Beschikbaar cultuurbudget

Het uitgangspunt is dat de uitgaven voor het nieuwe kunst- en cultuurbeleid niet stijgen ten opzichte van de uitgaven in 2016. Eventuele nieuwe activiteiten zullen worden gerealiseerd door middel van budgetverschuivingen binnen de uitgaven aan kunst en cultuur. Dit betekent dat de genoemde activiteiten in de cultuurnota kunnen worden gerealiseerd binnen het geraamde cultuurbudget van jaarlijks € 40.000 voor de jaren 2017 t/m 2020.

Hierbij wordt de opmerking geplaatst dat eerdergenoemd cultuurbudget niet de jaarlijkse subsidies en de waarderingssubsidies betreffen.

7. Tijdsplanning

Onderstaande tijdsplanning geeft de stappen in de beleidsvorming weer.

31-11-2015	Workshops met culturele veld en onderwijs
25-3-2016	Concept Aanzet tot Cultuurnota gereed
April 2016	Enquête burgerpanel
04-4-2016	Bespreking concept ambtelijk/pho
15-4-2016	Definitieve Aanzet tot Cultuurnota gereed
26-4-2016	Aanzet tot Cultuurnota in collegevergadering
12-5-2016	Agendering Aanzet tot Cultuurnota in commissievergadering
Mei 2016	Afronden concept cultuurnota
Juni 2016	Toesturen conceptnota naar culturele instellingen en collega's/pho
Juni 2016	Bijeenkomst voor culturele veld organiseren
Juli 2016	Aanpassingen verwerken n.a.v. bijeenkomst
9-7 t/m 21-8	Schoolvakanties
16-8-2016	Conceptnota voor inspraakprocedure in college
18-8 t/m 29-9-2016	Inspraaktermijn (6 weken)
Oktober 2016	Zienswijzen verwerken
8-11-2016	Definitieve nota in collegevergadering
8-12-2016	Definitieve nota ter vaststelling in raadsvergadering